

rimelighedsbetragtninger, som klassepolitikken pakkes ind i.

For de 250-300.000 arbejdsløse er det ikke til at få øje på den frihed, som de borgerlige hævder eksisterer. De arbejdsløse står over for den klare realitet, at privatejendomsretten til produktionsmidlerne stiller sig i vejen for deres brug af egen arbejdskraft til tilfredsstillelse af egne og andre lønarbejdes behov. En særdeles omfattende indskrænkning i friheden.

Aftaler mellem kapitalister og arbejdere kan derfor aldrig blive indgået på et såkaldt retfærdigt grundlag. Her er det alene styrkeforholdene, der tæller. Kapitalisterne besidder en central samfundsmæssig magt gennem privatejendomsretten til produktionsmidlerne. Over for dette har arbejderklassen kun sin arbejdskraft. Arbejdernes eneste samfundsmæssige magt består i deres antal og kampvilje.

Arbejderklassens samfundsmæssige styrke svækkes, hvis det lykkes for borgerskabet at splitte arbejderne gennem konkurrencen om at opretholde beskæftigelsen. For fagforeningerne er det derfor et altafgørende mål at ophæve denne konkurrence og styrke kampen for kollektive forbedringer af levevilkårene. Fagforeninger hverken kan eller skal undlade at slås for at trække de endnu ikke organiserede arbejdere ind i fagforeningerne.

Lønarbejderne skal ikke lade spørgsmålet om arbejderklassens organisering eller ej regulere af borgerskabets klasseprægede retsopfattelse. Fagbevægelsen skal ikke underlægge sig parlamentariske forbud mod at slås for denne organisering og for oprettelse af eksklusivaftaler. De borgerlige angreb på fagbevægelsens kampmidler viser tydeligt, at classesamarbejdets vej ikke har andre udsigter end en langsom undergravelse af fagbevægelsens aktionsret.

Mindretallet hilser med tilfredshed den holdning, der er kommet til udtryk fra dele af SiD, om at ophøre med at respektere fredspligten som konsekvens af en vedtagelse af forbud mod eksklusivaftaler. Reaktionen af den art er det eneste virksomme i bekæmpelse af de borgerliges angreb på fagbevægelsen.

Mindretallet indstiller derfor lovforslaget til *forkastelse*.

Et *mindretal* (venstres, det konservative folkepartis og fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Mindretallet er indstillet på inden lovens ikrafttræden at søge gennemført de nødvendige konsekvensændringer i andre love, herunder ændringer i de i justitsministerens besvarelse af spørgsmål 28 nævnte love, nemlig lov om rettens pleje (lovbekendtgørelse nr. 1 af 2 januar 1980, som ændret ved lov nr. 252 og 253 af 16. juni 1980), lov om indkøbsforeninger for mindre jordbrugere (lov nr. 103 af 20. marts 1970 med senere ændringer), lov om tilskud til vikarordninger inden for jordbruget (lov nr. 209 af 13. maj 1981), lov om tilskud til den landøkonomiske konsulentvirksomhed (lovbekendtgørelse nr. 489 af 4. september 1975), lov om statstilskud til småskovsforeninger (lov nr. 111 af 10. marts 1919), lov om tilskud til fiskerikonsulentvirksomhed (lov nr. 113 af 29. marts 1978) og lov om teknologisk service (lov nr. 142 af 21. marts 1973).

Et *andet mindretal* (det radikale venstres medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse*; mindretallet kan ikke stemme for de fremsatte ændringsforslag. Det fremgår af det materiale, der er modtaget fra justitsministeriets lovafdeling, at en gennemførelse af ændringsforslaget uden den fornødne forbedrelse både vil medføre konkrete lovkonflikter og skabe betydelig usikkerhed om retstilstanden på en række områder.

Det er i øvrigt mindretallets opfattelse, at ændringsforslag nr. 2 i nærværende tillægsbetænkning ikke på forsvarlig måde opfylder kravet om, at lovforslaget skal underkastes 3 behandlinger.

Hverken offentligheden eller berørte organisationer har haft reel mulighed for at gøre sig bekendt med ændringsforslaget og eventuelt reagere over for folketinget.

I konsekvens heraf ville mindretallet, såfremt der blev begæret afstemning om, hvorvidt ændringsforslaget opfylder identitetskravet i henhold til grundlovens § 41, stemme for ændringsforslagets afvisning.

Mindretallet har i øvrigt med tilfredshed noteret, at folketingets formand med baggrund i dette ændringsforslag og den diskussion, der har været herom, vil iværksætte en